

Mer-beoordeling (vormvrij)

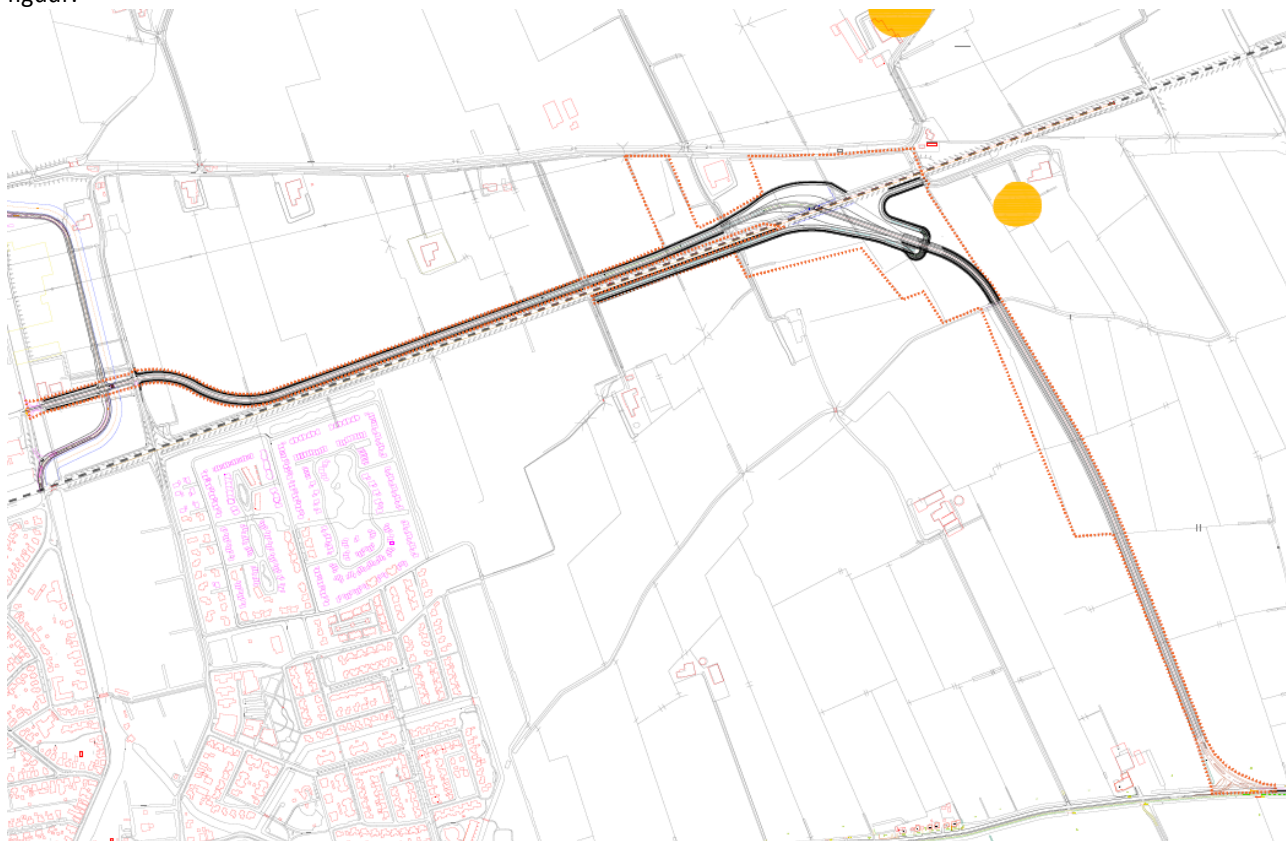
Postbus 150, 3000 AD Rotterdam
Telefoon: 010-2018555
Fax: 010-4121039
E-mail: info@rho.nl

Onderwerp:	Vormvrije m.e.r.-beoordeling Oostelijke ontsluitingsweg Bedum
Datum:	17 januari 2018
Referentie:	H.M. Smit BSc
Bijlage:	Sectorale onderzoeken met bijlagen

Aanleiding

De gemeente Bedum is voornemens de aanleg van de Oostelijke ontsluitingsweg ter hoogte van Bedum mogelijk te maken. Deze nieuwe weg is beoogd ten noordoosten van het dorp Bedum en verbindt de N993 ten oosten van het dorp met de N995 ten noorden van het dorp. Het plan heeft tot doel om het dorp Bedum te ontlasten van vrachtverkeer.

Door de aanleg van de weg wordt het vrachtverkeer (van en naar de vestiging van FrieslandCampina) omgeleid en zorgt niet meer voor leefbaarheidsproblemen in het dorp Bedum. De betreffende planlocatie is weergegeven in de volgende figuur.

Om de geplande rondweg mogelijk te maken doorloopt de gemeente Bedum een ruimtelijke procedure. Ten behoeve van deze ruimtelijke procedure is eveneens een vormvrije m.e.r.-beoordeling noodzakelijk.

Toetsingskader

In het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.) is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planm.e.r.-plichtig, projectm.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Ook wanneer de drempelwaarden niet worden overschreden moet het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten nagaan of mogelijk sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, die aanleiding geven om een milieueffectrapport (MER) op te stellen. Daarbij moet worden gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. Deze omstandigheden betreffen:

- de kenmerken van de projecten;
- de plaats van de projecten;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

In de bijlage van het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planm.e.r.-plichtig (onderdelen C en D), projectm.e.r.-plichtig (onderdeel C) of m.e.r.-beoordelingsplichtig (onderdeel D) zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. In de bijlage van het Besluit m.e.r. is in categorie D1.2 de wijziging of uitbreiding van een weg opgenomen bestaande uit vier of meer rijstroken, of verlegging of verbreding van bestaande wegen van twee rijstroken of minder tot wegen met vier of meer rijstroken niet zijnde een, autosnelweg of autoweg. De drempelwaarde voor een formele m.e.r.-beoordeling in het Besluit m.e.r. ligt op een weg met een tracélengte van 5 kilometer of meer.

In de ruimtelijke procedure wordt circa 3,15 kilometer weg gerealiseerd. De ruimtelijke ontwikkeling ligt daarmee ruimschoots onder de drempelwaarden uit het Besluit m.e.r. en is daarmee niet rechtstreeks planm.e.r.-, projectm.e.r. of m.e.r.-beoordelingsplichtig.

Sinds 7 juli 2017 is een aanpassing van het Besluit m.e.r. in werking getreden. Hierin is geregeld dat ook voor projecten die zijn opgenomen in bijlage onder D, maar beneden de drempelwaarden vallen, een besluit moet worden genomen of een MER nodig is. In dat kader wordt afgewogen of het plan – ondanks dat het ruim onder de drempelwaarde blijft - mogelijk toch belangrijke negatieve milieueffecten heeft, op basis van de eerder genoemde omstandigheden. Dit is een “vormvrije” m.e.r.-beoordeling.

Systematiek

Deze notitie is opgesteld om, vooruitlopend op het ruimtelijke plan, een besluit te nemen over de noodzaak voor het opstellen van een milieueffectrapportage. Op basis van de omvang van de ontwikkeling, de ligging van het plangebied en de reeds uitgevoerde sectorale onderzoeken voor de ruimtelijke procedure wordt in deze notitie een beoordeling gegeven van de kenmerken, de plaats en de potentiële effecten van de ontwikkeling.

Beoordeling

Kenmerken van het project

Het plan omvat de realisatie van een nieuwe rondweg om het toenemende vrachtverkeer van met name Friesland Campina om de bewoonde kern te leiden. Het totale verharde oppervlak bedraagt 1,9 ha. De totale lengte van het tracé betreft circa 3,15 kilometer. De omvang van het project is relatief klein, zowel in relatie tot de drempelwaarden in het Besluit m.e.r. (een tracélengte van 5 kilometer of meer) als in relatie tot de plaats Bedum waar de ontwikkeling plaatsvindt (een plaats met circa 10.472 inwoners met bijbehorend oppervlak). Ten behoeve van de aanleg van de weg wordt een boerderij met schuur gesloopt, een onderdoorgang gerealiseerd ter hoogte van het spoor en watergangen met bijbehorende kunstwerken als duikers en een pomp aangelegd.

Plaats van het project

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een gevoelig gebied, zoals een Natura 2000-gebied of het Natuurnetwerk Groningen. Het plangebied ligt op grote afstand van Natura 2000-gebieden, het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied de Waddenzee ligt op circa 13 kilometer afstand. Het plangebied ligt op een afstand van ruim 2 kilometer van een NNN-gebied. Er zijn in de nabije omgeving geen beschermde gebieden aanwezig waarop de ontwikkeling een nadelig effect kan hebben. Binnen het plangebied is een locatie opgenomen met de waarde ‘archeologie 2’. Onderzoek wijst uit dat door de aanleg van de weg, er geen nadelige effecten op de mogelijk aanwezige archeologische waarden worden verwacht.

Kenmerken potentiële effecten

In deze paragraaf worden de belangrijkste milieueffecten van de herontwikkeling beschreven. De effectbeoordeling in deze paragraaf is gebaseerd op de sectorale onderzoeken die zijn uitgevoerd ten behoeve van het ruimtelijke plan.

Verkeer

De nieuwe Oostelijke ontsluitingsweg leidt tot veranderingen op het gebied van verkeer. De verkeerskundige gevolgen zijn in beeld gebracht in een sectoraal onderzoek (zie bijlage 1). Onderstaande beoordeling is daarop gebaseerd.

De ontwikkeling zorgt voor een toename van de verkeersintensiteiten op de N995 richting Onderdendam. De beoogde ontwikkeling heeft een verkeersgeneratie van maximaal 100 motorvoertuigen (mvt)/etmaal op de nieuwe rondweg, bestaande uit een deel van het huidige verkeer naar FrieslandCampina en gedeeltelijk uit de verwachte groei van het verkeer. Uit het sectorale onderzoek blijkt dat de wegen in de omgeving over voldoende capaciteit beschikken om deze verkeerstoename op te kunnen vangen. Er is dan ook sprake van een aanvaardbare verkeerssituatie. Op de route door Bedum (via de N995 en de N994) zal een iets kleinere afname van verkeer zijn. Er treden op het gebied van verkeer geen belangrijke negatieve milieugevolgen.

Externe veiligheid

Het bestemmingsplan voorziet in de realisatie van de Oostelijke ontsluitingsweg te Bedum. Middels een onderzoek naar externe veiligheid is de invloed van de te realiseren ontsluitingsweg op de externe veiligheidssituatie op de omgeving onderzocht. In de zowel de huidige als de nieuwe situatie worden gevaarlijke stoffen vervoerd over de N995 en de N994. Dat houdt in dat er een groepsrisico aanwezig is voor de kern Bedum. Met de realisatie van de omleiding wordt het vervoer van gevaarlijke stoffen om de kern van Bedum geleid. Uit dit onderzoek wordt geconcludeerd dat met de aanleg van de nieuwe ontsluitingsweg, het groepsrisico significant afneemt. In de nieuwe situatie is er geen sprake meer van een groepsrisico. De veiligheidsregio ziet daarom geen aanleiding tot het treffen van maatregelen t.b.v. bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid.

Wegverkeerslawaaï en luchtkwaliteit

De nieuwe weg kan in de directe omgeving invloed hebben op de geluidskwaliteit en de luchtkwaliteit. Dit is onderzocht in rapport Akoestisch onderzoek, Oostelijke ontsluitingsweg Bedum (bijlage 2) en de notitie Luchtkwaliteit (bijlage 3). Uit het akoestisch onderzoek is gebleken dat bij geen enkel geluidgevoelig object sprake is van een overschrijding van de voorkeurswaarde:

- De geluidbelasting ten gevolge van de aanleg van de Oostelijke ontsluitingsweg bedraagt ten hoogste 44 dB bij bestaande woningen;
- De geluidbelasting ten gevolge van de aanleg van het Omgelegde Boterdiep Wz bedraagt ten hoogste 48 dB bij bestaande woningen;
- De geluidbelasting ten gevolge van de wijziging van de Sint Annerweg zorgt voor een afname van de geluidbelasting met 1 dB. Dit wordt veroorzaakt doordat de rijsnelheid in de toekomstige situatie wordt verlaagd van 80 km/uur naar 60 km/uur.
- De geluidbelasting ten gevolge van de wijziging van de Bedumerweg zorgt voor een afname van de geluidbelasting met 1 tot 4 dB. Dit wordt veroorzaakt doordat de Bedumerweg ongeveer 10 meter naar het oosten verplaatst en daardoor verder van de woningen af komt te liggen.
- De geluidbelasting ten gevolge van de wijziging van het Boterdiep Wz blijft na wijziging bij alle woningen ruim onder de 48 dB.

Aangezien bij geen enkele woning sprake is van een overschrijding van de voorkeurswaarde stelt de Wet geluidhinder geen aanvullende eisen voor de aanleg van de Oostelijke ontsluitingsweg en het Omgelegde Boterdiep Wz.

Uit het uitgevoerde sectorale onderzoek blijkt dat de beoogde ontwikkeling (Tracé alternatief 2) niet in betekenende mate bijdraagt aan een toename van de concentratie luchtverontreinigende stoffen in de lucht. Uit het onderzoek is gebleken dat de jaargemiddelde concentraties zo ver onder de wettelijke grenswaarden liggen (meer dan 20 µg/m³ daaronder) dat elk alternatief ruim voldoet aan de luchtkwaliteitseisen uit de Wet milieubeheer.

Natuur

Gebiedsbescherming

Het plangebied vormt geen onderdeel van een natuur- of groengebied met een beschermde status, zoals Natura 2000. Het plangebied maakt ook geen deel uit van het natuurnetwerk Nederland (NNN). Uit de kaart van het Natuurbeheerplan blijkt dat in het plangebied of directe omgeving geen beschermde landschapselementen aanwezig zijn. De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Waddenzee bedraagt 13 km en tot het dichtstbijzijnde NNN-gebied bedraagt 2 km.

Het plangebied ligt buiten beschermde natuurgebieden. Directe effecten zoals areaalverlies en versnippering kunnen hierdoor worden uitgesloten. Gezien de afstand tot natuurgebieden en de locatie van het plangebied kunnen ook verstoring en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Het Natura 2000-gebied Waddenzee is wel gevoelig voor stikstofdepositie. Door de ruime afstand tot het plangebied worden significante negatieve effecten op beschermde gebieden uitgesloten. De Wet Natuurbescherming en het beleid van de provincie Groningen staan de uitvoering van het plan dan ook niet in de weg. De ontwikkeling leidt niet tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor de Natura 2000-gebieden.

Soortenbescherming

In de huidige situatie bestaat het gebied uit grasland, een boerderij met schuur en een watergang. De huidige ecologische waarden zijn in het sectorale onderzoek (zie bijlage 4) vastgesteld aan de hand van beschikbare verspreidingsgegevens en algemene ecologische kennis. In de volgende tabel is op basis van het sectorale onderzoek een overzicht gegeven van soorten (met bijbehorend beschermingsregime) die binnen het plangebieden de directe omgeving naar verwachting aanwezig zijn.

Tabel 1 Naar verwachting aanwezige beschermde soorten binnen het plangebied en de directe omgeving

Wet Natuurbescherming			Nader onderzoek nodig bij de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling
Vogelrichtlijn	Lijst vogels jaarrond beschermde nesten	alle inheemse soorten	nee
		buizerd, huismus, kerkuil, steenuil	ja
Habitatrichtlijn bijlage IV		Waterspitsmuis, steenmarter, poelkikker en vleermuizen	ja

In het sectorale onderzoek wordt het volgende geconcludeerd: Het plan voorziet in de realisatie van een weg. De benodigde werkzaamheden ten behoeve van deze ontwikkeling kunnen leiden tot aantasting van te beschermen natuurwaarden. Uit het nader onderzoek zal blijken of een ontheffing op de Wet natuurbescherming nodig is en of er maatregelen getroffen moeten worden.. Uiteraard geldt de algemene zorgplicht. Dat betekent dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving. Overtreding van de Wet natuurbescherming kan worden voorkomen door de volgende maatregelen in acht te nemen:

- Bij aanvang en tijdens werkzaamheden dient er rekening te worden gehouden met broedende vogels. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of wanneer er geen broedgeval aanwezig is. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden op het moment dat er geen broedgevallen (meer) aanwezig zijn, is overtreding van de wet niet aan de orde. De meeste vogels broeden overigens tussen 15 maart en 15 juli (bron: website vogelbescherming).
- Voor Nationaal beschermde soorten geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen. Dit kan door het rooien van de struiken in één richting uit te voeren, zodat eventuele grondgebonden zoogdieren zelfstandig het gebied kunnen verlaten.

Met inachtneming van bovenstaande worden negatieve effecten op de soorten uitgesloten.

De biodiversiteit van het plangebied kan overigens worden vergroot door het gebied natuurinclusief in te richten. Hier is in het sectorale onderzoek eveneens aandacht aan besteed.

Archeologie

Uit het uitgevoerde archeologisch onderzoek komt naar voren dat bij de uitvoering van de bouwplannen mogelijk archeologische resten worden geraakt. Uit het archeologische onderzoek blijkt het volgende:

Deelgebied A doorsnijdt:

- een kwelderwal die vanaf (de loop van) de middeleeuwen bewoond werd (uitgaande van de omvang op basis van AHN2);
- drie historische wegen waarvan twee van hoge ouderdom en één 19de-eeuwse weg;
- een watermolenerf uit 1662 dat later is hergebruikt voor de woning en de molen van een pelmolenaar.

Deelgebied B doorsnijdt:

- een kwelderwal die vanaf (de loop van) de middeleeuwen bewoond werd;
- (de oever van) het Ter Laanstermaar.

Deelgebied Onderdoorgang doorsnijdt/overlapt met:

- een kwelderwal die vanaf (de loop van) de middeleeuwen bewoond werd (langs de zuidwestelijke rand van het plangebied);
- de oude loop (of lopen) van het Ter Laanstermaar.

Hoewel op basis van het bestemmingsplan geen onderzoeksplicht op het gebied van archeologie aan de orde is, wordt op basis van de hierboven benoemde bekende en te verwachten archeologische resten aangeraden een archeologisch vervolgonderzoek in te stellen naar deze resten. Hiermee is tevens vooraf aan, of gelijktijdig met, de werkzaamheden duidelijkheid omtrent de aanwezigheid van archeologische sporen te verkrijgen wat onnodige vertragingen zal kunnen voorkomen. In de overige delen van het plangebied (namelijk het lager gelegen gebied dat zich buiten de kwelderwallen, het molenerf en de oude wegen bevindt) is geen archeologisch onderzoek nodig. De lage verwachting die op de gemeentelijke verwachtingskaart en beleidsadvieskaart aan dit gebied is toegekend is terecht.

Bodem

Nagenoeg het gehele tracé betreft landbouwgrond en is als zodanig onverdacht. Mogelijk dat er langs het spoor sprake is van diffuse verontreiniging. Dit wordt nader onderzocht.

Het tracé gaat deels over een agrarisch erf gelegen aan het Boterdiep. Op dit erf, plaatselijk bekend als Ter Laan 10, heeft in 1994 een bodemonderzoek plaatsgevonden in het kader van een eigendomsoverdracht. Gebleken is dat er destijds aan de noordzijde van het erf minerale olieverontreiniging in de bodem is aangetroffen. Tevens was er een dieseltank aanwezig die naar alle waarschijnlijkheid geruimd is. Tijdens realisering van de weg zal hier nader onderzoek worden uitgevoerd. Indien er een verontreiniging en of de dieselolietank wordt aangetroffen zal deze gesaneerd worden.

Verder heeft er een inventarisatie en onderzoek plaatsgevonden ten aanzien van het voorkomen van explosieven ten gevolge van het uitvoeren van oorlogshandelingen. (zie Bijlage 5 Vooronderzoek Conventionele explosieven). Dit onderzoek concludeert dat er geen aanleiding is nader onderzoek uit te voeren en dat het gebied niet verdacht is op het voorkomen van conventionele explosieven.

De beoogde ontwikkeling zelf heeft geen negatieve gevolgen voor bodemkwaliteit. Belangrijke nadelige milieugevolgen op het gebied van bodemkwaliteit en niet gesprongen explosieven kunnen dan ook worden uitgesloten.

Water

Uit de uitgevoerde watertoets blijkt het volgende:

- Langs de weg wordt aan weerszijden een vee-kerende sloot gerealiseerd met taluds van 2:3 en een waterdiepte van 50 cm (breedte wateroppervlak is dan 2,10 meter). De bermen tussen de weg en de sloten bedragen 2,5 meter
- Het voorkomen van overlast door oppervlaktewater: Bij de aanleg van de weg wordt er verhard oppervlak toegevoegd. Tevens wordt langs het gehele tracé sloten aangelegd. De verplichting voor het compenseren

van de toename van het verhard oppervlak wordt door de aanleg van de sloten ingevuld. Het waterschap heeft in deze een akkoord gegeven.

- Met betrekking tot het drooghouden van de spooronderdoorgang zal in de nadere uitwerking gekeken moeten worden naar een pomp en de afvoercapaciteit van het ontvangende water.
- Het realiseren van duikers wordt zoveel mogelijk geconcentreerd. De capaciteit van het ontvangende systeem is hierbij leidend.
- Het Boterdiep is onderdeel van de Electraboezem 2e schil en kent een hoger peil, waarbij de walkanten als waterkering dienen. De nieuwe Oostelijke ontsluitingsweg dient aan te sluiten op de hoogte van deze waterkering.

Voor realisering van de weg zal een Watervergunning (op grond van de Keur) worden aangevraagd. In de Watervergunning zullen o.a. details als afmetingen van watergangen en kunstwerken en ook beheer- en onderhoudsaspecten worden benoemd.

Door de aanbevelingen en aanwijzingen van het waterschap over te nemen en in de uitvoering op te nemen ontstaat er geen hinder voor de realisering en het gebruik van de weg en dus de uitvoering van dit plan ten aanzien van het aspect water.

Mitigerende maatregelen

In de voorgaande sectorale analyses zijn verschillende randvoorwaarden benoemd die in acht dienen te worden genomen met het oog op de mogelijke milieugevolgen. Daarbij gaat het in het bijzonder om de volgende maatregelen:

- Bij aanvang en tijdens werkzaamheden rekening houden met broedende vogels door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of wanneer er geen broedgeval aanwezig is. Door de bouwwerkzaamheden op elkaar aan te laten sluiten en de vorming van plassen te voorkomen, kan de vestiging van de rugstreeppad worden voorkomen en worden effecten op deze beschermde soort uitgesloten.
- Hoewel er geen verplichting is, wordt aangeraden om archeologisch vervolgonderzoek uit te voeren om inzicht te verkrijgen naar de archeologische sporen en resten.
- Alvorens de werkzaamheden starten zal nader bodemonderzoek worden verricht ter plaatse van het spoor.
- Tevens zal worden gezocht naar de mogelijk nog niet gesaneerde brandstoftank. Indien de tank wordt aangetroffen zal deze worden verwijderd.
- De ontwikkeling zal voldoen aan de regels die de Keur stelt. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het bestemmingsplan en middels de watervergunning zal het detailniveau verder worden vastgelegd.

Cumulatie

In de omgeving van de beoogde infrastructurele ontwikkeling vinden geen ontwikkelingen plaats die in samenhang met de ontwikkelingen binnen het plangebied kunnen leiden tot relevante cumulatie van milieugevolgen.

Conclusie

Het project omvat de aanleg van ruim 3 km nieuwe weg door agrarisch gebied. Gebleken is dat het projectgebied en de omgeving niet extra kwetsbaar zijn. De potentiële effecten zijn beperkt en bestaan vooral uit verkeerseffecten, soortenbescherming en archeologie. De kern van Bedum wordt ontlast, hier nemen de milieueffecten (met name geluid, externe veiligheidsaspecten en luchtkwaliteit) af. Per saldo kan daarom, gelet op de aard en relatieve omvang van het project, de plaats hiervan en de kenmerken van de potentiële effecten worden geconcludeerd dat er, rekening houdend met de mitigerende maatregelen, geen belangrijke negatieve milieugevolgen aan de orde kunnen zijn die het opstellen van een MER nodig maken.

Bijlagen:

- Akoestisch onderzoek, Oostelijke ontsluitingsweg Bedum
- Notitie Luchtkwaliteit
- Ecologisch onderzoek
- Vooronderzoek Conventionele explosieven)